

ALBINA.

Prenumeratiunile se fac la tot d'acoperșindul nostru, și d'adreeptul lui **Josefstadt, Langegasse**. Pentru a se adresa și corespondențele, Redacțiunea, administrațiunea și câte vor fi neofrancate, nu se vor primi, decât anonime nu se vor publica.

Pentru anuțele și altele comunicatiuni de interes privat — se raspunde câte 7 cr. de linie, repetițiile se fac cu pretul scadut. Prețul timbrului câte 30 cr. pentru una dată, se antecipa.

Viena 19 nov./1 dec.

Desbaterile adreselor în dietele prociilor ereditare lasara în urmele un resunet potinte și chiar, nu mai la poporatiuni ci și în cercurile regimului, unde — dacă faimele și asemenea nu însăși — încep a judeca aceste manifestatiuni și a se pregăti pentru a întreprinde unele schimbări prin poporatiunile se-si veda dorințele întimpinate amesurat importanței ce au.

„Pr.“ basandu-se pe informațiunile de ni spune astăzi: Admonitiunea se baza ce o radica poporul prin gurele reprezentanților sei, pare c'a făcut impresiuni nu numai la bursa. De-auntem departe se potem insciintiă o schimbare generală în cercurile puterii, însă de alta parte nu lipsesc simptomele cumca terenul politice care sistă constituțiunea, s'a cutremurat; Atlasul modern, contele Belcredi, care pre umerii și porța trei portofie ministeriale, începe a schiopeta, și alții cërca în jur baronii cari ar fi se înlocuiesca pe cei ce se trag. Intre alții, s'au început pertratarele cu un centralist de colorea cea mai deschisa, fost coleg al dlui Schmerling. Cât despre Schmerling, faimele se intradic forte. Unii pretind a sci între el și d. Beust s'a întemplat o apropiare, era alții afirma că dorința lui Schmerling este a remana numai presiență la curtea suprema de justitia. El, retragerea din ministeriu si-a dat promisiunea că nu va face opusetiune urmatrilor sei. În sesiunea de an remana fidel acestei promisiuni. Estimp voia de iee cuventul pentru aperiarea tierilor în cöce de Laita, și numai întervenirea unei persoane nalte l'a abatut de la propusul seu . . .

Semioficialul „W. J.“ astăzi porța în ton fatia cu pretensiunile dietelor emtiesci, mai putien opusetiunale, era fatia cu organele unguresci are mai putene complimente.

Din töte se pöte constatä fara de adoiela că acum'a dupa ce vorbira centralistii (acestia au majoritatea în respectivele diete) guvernul se pleca catra sistem'a de centralisatiune.

Pre cand scriem acestea, în diet'a în Pesta se debate rescriptul reg. la care se va dá respuns prin o adresa. Deci astăzi vorbesc dualistii, și manevra vedä dacă guvernul se va plecä catra dualisti, séu luand o cale de mediloc care tiené cumpena între aceste döue perite. — De cateva dile, föia ministeriala „Wiener Abendpost“ are neincetat de lucru a dá demintire la multele sciri neautoritäre ce se latisera și se mai latisesc în privința Galitiei. Cetitorii nostri sciuti în tém'a aci vine de catra Russi'a, și că a pornit mai înainte de acest'a cu veri döue luni, cand diarele rusesci provoau guvernul lor se vina a imbucä de la marginile Austriii, sub feliurite preteste sciiau se arete pretensiuni supra Bucovinei, chiar și supra partilor romanesci în Ungari'a pana la Tisa. Opiniunea

publica se alarmase, și nu e liniscita deplin neci pana în diu'a de astăzi, precum acest'a se pöte vedä din desclinitele foi.

La faimele cumca se trimit trupe catra Galit'a, resunde organul ministeriale cu o demintire, afirmand că relatiunile diplomatice între Austri'a și Russi'a sunt pre cat se pöte de corecte.

Astăzi föia oficiala deminte „Gaz. d. Aug.“ care primise informațiune că Russi'a ar fi cerut pe principele de Hessen (fratele imperatesei rusesci) care e în siervitiu austriac ca locutieninte de marșial, se fie guvernatorul militar al Galitiei, — Austri'a ar fi respins cererea, și de aci încordarea între curți. Dupa diariul oficial, asta cerere n'a existat. Noi luam cunoscintia și despre faime și despre demintiri căci ambele dau de lucru și de cugetat publicității.

„Tel.“ din Grati primesce de la Lemberg insciintiarea cumca guvernului imperatesc la Viena i s'a facut relatiunea cum de la Russi'a s'a pornit o ciuma întrega de aginti politici catra Galit'a, pentru a pregäti elementul rutean.

Mai la vale tinem socöta de scirile din strainetate, cari astăzi sunt putiene și nescure, în cat privesc la Messic, era în caus'a Romei nu se începura inca negociatiunile între curtea de Florenti'a și cea papala.

Paralele politice.

(Inchinate pesimistilor nostri.)

(bb) Precum e cunoscut, magiarii tien la sentința lui Széchenyi, cumca „Magyarország nem volt, hanem lesz,“ adeca: „Magiari'a n'a fost, ci va fi.“

Traducem din adins „Magyarország“ cu — „Magiaria;“ pentru că Széchenyi chiar ca Kossuth și ca toti conducatorii moderni a-i magiarii, sub „Magyarország“ n'au preceput, nu vor se precäpa alt'a, precum ne conving în töte dilele töte tendintiele, planurile, scrierile lor, prin cari ni se spune și respica, că de cat o „Ungaria,“ o patria nemagiara, mai bine nemic'a.

E bine pentru frații magiari că tien ei, cumca „Magiari'a n'a fost, ci va fi;“ căci altcum între constelatiunile politice de 17 ani în cöce ar trebui döra se despere de venitoriu.

Concedem, ba am constatat candva öre-unde și noi, cumca — Magiari'a inca n'a fost, ci a fost pana acum, de apröpe o miia de ani, o tiära ce se numia în limb'a diplomatica „Ungaria“ și pre care töta lumea nemagiarasiastăzi o numesce tot „Ungaria;“ o tiära poliglöta, stepanita de — tot felul de regi, stepanita de turci și de nemti, stepanita de o aristocratia numerosa și ferösa, și de un cler ingomfat, cules și acest'a, pre cum si aristocrat'a, dintru început și pana astăzi, din töte feliurile de nemuri; încare tiära bietul popor magiar cu tot cu limb'a și natiunalitatea sa cam tot asiä a fost de negrit și apesat, ca și cel roman, slovac etc. — Un fel de Magiaria începü a se croi și formä numai de la 1791, și mai vertos de la 1836 încöce, — prin a cui virtute séu merit, a cui slabitiuniséu

sminte și intrige? — lasam se cerceteze istori'a; noi avem aci numai se însemnam, că de la anul 1849 atate pedece și pericle începura a se imbuldi contra începutei Magiaria, în cat acusi-acusi vedem radicandu-se din sinul natiunei magiare cate un medic politic renumit și prognosticandu-i — caderea, apunerea, pierirea totale!

Am audit și audim din asta parte dicendu-se, era pe publicul magiar lu vedem crediend, cumca — *Intrarea magiarii în Reichsrath séu ver ce parlament centrale comun al imperiului, e — pierirea Magiariiei; cumca — primirea și realizarea egalei îndreptatiri natiunale e — apunerea Magiariiei; cumca — desvoltarea și consolidarea slavismului în monarchia e — perichu de mörte pentru magiari și Magiaria; cumca — Uniunea séu chiar fusiunea Ardélului cu Ungaria e — o conditiune „sine qua non“ a esistintiei natiunalitati magiare, de unde apoi devis'a magiarii: „Unio vagy halál,“ adeca: Uniune séu mörte! — cumca: caderea séu desfacerea Austriiei e — nemicirea esistintiei Magiariiei, și inca o multime de asemeni eventualitati și fase în desvoltatiunea și propasirea istoriei, precum d. e. ni spuse mai de unadi dl Francisc Deák în clubul ce-i porța numele, cumca — esistintia patriei magiare depinde de la rezultatul dietei presinti.*

Nu ni-am pus de tema, dar nici suntem dispuși a cercetä aici: pana în cat atinsele eventualitati și ipotese sunt întemeiate pre adevăr și realitate; scim înse că a — esagerä, jace în firea magiarului, în a carui inima temerile și sperantiele ferb tot clocotind. Atat'a totusi cautä se recunöscem, că unde magiarul vede mörte, perire, apunere ticalösa, acolo cel puțin pericle, une ori chiar mari pericle — a buna séma se afla. Fie înse cum va fi, ajunge că frații magiari prin töte acelea și-afla amenintiata și respectivminte conditiunata esistintia ca popor și natiune, și — pe langa töte acestea ei tien cu töta pietatea unui devotament sincer la credint'a, că — „Magiari'a n'a fost, ci va fi;“ și döra chiar pentru că credint'a lor acest'a și cu venitoriu lor din atate parti e amenintiata, ei lucra diu'a-nöptea, ne'nterupt, la devingerea și delaturarea séu incunjurarea pedecelor și periclelor — cu o virtute, un zel, o energiä, prin cari pusera lumea la uimire!

Dar se intrerumpem pentru un scurt timp firul argumentatiunei în acest'a parte și se vedem: cum ni se presinta nöa, fatia cu caus'a nöstra natiunale, anume fatia cu aspiratiunile nöstre, natiunalitatea nöstra, esistintia, venitoriu nostru al romanilor de sub coron'a lui Stefan — acele pericle, ce amenintia esistintia natiunalitati magiare? Cu un cuvent, se tragem în asta privintia *paralele între ei și noi.*

Acü cautä se premitem mai înainte de töte, că ei, magiarii, în viétia publica precum ni se manifestä ea pana astăzi în stat, sunt în töte privintiele nespuse de mult mai favoriti de cat noi. Ei la numer

ne'ntrec cu vr'o 40 procinte; în starile materiali séu avere ei ne'ntrec — döra indieit; ei au o aristocratia agila, impoșante și un cler numeros, vediut și pré bine dotat, — noi și un'a și alt'a — abiä de nume; ei au legi positive pentru supremat'a, ba chiar eschisivitatea limbei și asecurarea natiunalitati lor, ei au teatre și musee, academie de arte și sciintie și inca cate töte alte instituite de cultura, fundate și sustienute mai töte cu spesele tierii. ~~intrege~~ noi de töte astea — ca'n palma; literatur'a lor o nutresce și ingrasia töta tier'a, a nöstra o sustienem noi seracutii cu bietul cruceriu de crunta sudöre; din functiunile séu diregatorielepulbice ei, cari abiä fac $\frac{5}{12}$ parti a poporatiunei tierii, cuprind și utilizäza — dupa un calcul apropiativ, cam — 90, die nöa-dieci procinte, pre cand cele lalte $\frac{1}{12}$ parti împreuna abiä cam 10 procinte, noi romanii insii abiä vr'o 2, die döue procinte; ei, numele lor, interesele lor, stau în tot respectul de la curtea imperatesca pana la cea din urma coliba, de interesele și dorerile nöstre i pasa — cucului! — Am poté insirä astfel de contraste pana în infinit, dar credem că ajunge atat'a, pentru ca se fim aretat, că în acest'a parte, carea — se bagam bine séma, e partea *situatiunei de astăzi*, adeca a *presintelui*, paralela între noi și ei e — pre cat se pöte de nefavorabile și tristä pentru noi, și în asemenea mesura favorabile pentru ei.

Ast'a-e fatia ^{relatiune} ^{supra starea în} ^{presintelui} — nostru și al lor — în putine trasure fidele.

Acum se pasim mai de parte, aruncand o privire rapede și asup'r'a venitoriuului, séu perspeptivei venitoriuului lor și al nostru. — Vediuram mai sus, prin cate și mai cate pericle e impresurata și amenintiata esistintia, venitoriu lor natiunale; dá se cercetam acum'a efeptul, validitatea tot acelor eventualitati și pericle, și inca a unor altor'a döra și mai de apröpe — fatia cu noi.

(Va urmä.)

Pesta în 18/30 noemvre.

(u) Apucä a-mi continuä firul început în corespondintia de mai de unadi, publicata în nrul de adi al „Albinei.“

Atat dupa cele ce atinsei mai înainte, cat și dupa cele ce aflaiu de atunci, asiä se pare, că partitele, asiä-numite *liberale* și *opositiunale* în dieta, dimpreuna cu organele lor de publicitate, încep mereuasi a se *apropiä* de regimul de fatia, în contra carui'a ele pana mai de curend devenisera a *resultä completa nencredere*, pe carea o manifestau cate o data chiar și cu invective.

Începutul acest'a se face prin o mai viua, mai batätoria la ochi grupare pe langa dl Deák, prin nöue glorificatiuni a persoanei, întieptiunei, meritorilor lui, cari d'un timp încöce cam încetasera, ér acum — ca din adins, dup' o parola, se raspandesc érași — chiar și din castre și prin persoane, ce pana de curend treceau de contrarie. Asiä cetiram într'o föia, carea stä mult mai apröpe de regim și parti'a lui, de cat de liberali, cumca — *tocmai dl Deák ar fi autorul și urdutoriu politice de adi a regimului*, despre carea politica chiar și cei mai inrangiatii malcontenti nu pot negä, că se apropia pré mult de interesele și dorintiele magiarii. Destul că lumea, ce pretinde a fi informata, crede, cumca dl Deák ar fi apröpe a-

liat guvernului, apoi esperiint'a invetia, ca oate bune si folositorie se pot casciga prin guvern si de la guvern; er apoi despre dl Deak se scie ca densul influint'a sa tot de un'a a folosit' o pentru a ajutat si patriei, dar si a fericit pe — cei aprópo de sine.

Tot ca dovéda a acestor'a amintesc aicea, ca „P. Lloyd“ chiar acum improspet'a scirea despre *audiint'a* dlui Deak la Majestate in 22 iuliu, o intemulare, pe carea atunci partea precumpenit'oria a foilor de Viena o trageau la indoieia, ba unele o si demintiau, si carea de atunci admormise cu totul; pre cand adi „Loid“ scie se ni spuna de „*profund'a intiparire*“, ce ar fi facut svatul intieptului nostru barbat asup'a Monarcului, si apoi ni dá de priceput, ca — *de-si ceva tardiu, dar — se va primé svatul lui, si — Monarci'a va fi pacificata, patri'a fericita!* — Ce fel va fi fost svatul lui Deak? — firesce ca nu e inca la timp a se spune, si asié acela nici póte se fie obiept de critica. De o camdata lumea e numai avisata, ca se-i cante: *Osa'n'a!*

Asié fac domni magiari *politica nationala*, bader d'ar invetiá si alti de ei. —

Din tóte se vede, ca cursul lucrurilor la dieta a inceput a luá cu totul alta directiune, alt caracter, de cat ce se asteptá pana 'n diu'a redeschiderei siedintielor. — Va intrebá cineve, ca — cum s'a potut acésta, fatia cu *opiniunea publica*, cu *acceptarile publice* in popor? — La acésta intrebare, foile magiare cu greu ni vor dá candva un respuns sincer si apriat; cu inse pot spune, dupa esperiint'a mea ataf'a, ca — toti barbatii conducatori de adi, capii si matadorii partielor, sunt predomni de un *sentiu comun de — slabitiune*, toti semt ca Austri'a e amenintata, er prin ea in grad fórté mare si Ungaria, dar anume *natiunalitatea* séu mai dropt vorbind — *igemoni'a magiariilor*. Afara de acésta, incat pentru *opiniunea publica* in popor, deputatii veniti de prin parti, au adus cu sine consciint'a, trist'a consciintia ca bietul popor se afla decadiut intr'o *apatia*, si cuprins d'o *indolentia*, d'un *pesimism* infricosiat, de dupa care poporul nu-i mai pasa, d'ar face diet'a si deputatii lui la dieta — *ori si ce*. Tot cam asié se dico si despre clasele de mediloc, si ele se fie intr' ataf'a nepesate, incat — in tot casul ar acceptá *numai* mai bine, crediend, ca mai reu de cum e, n'or mai poté fil

ca e natur'a *situatiunei* si ai *reacantiilor* momentane, si dorá pentru noi — e bine ca e asié. Spre tóta intemplarea prin acestea se usureza mult *tem'a si lucrarea de impacatiune*, si intr' ataf'a — er incheind dicend, ca — Regimului Majestatii Sale acésta situatiune cauta se-i fine binevenita. —

In fine am se report despre adunarea clubului stangei de adi, in carea aprópe trei ore se desbatu o propunere, ca adeca din partea partitei acéstei se se compuna si astérna dietei un *proiept formal*, din punctul de vedere al stangei, pentru *adres'a*, a carei desbatere si substerne se decise ieri in dieta. Multi érá in contra, socotind ca propunerea de atare proiept

ar fi in contra propunerei de ieri a lui Tisza, carea asemenea s'a facut din concludul acestui club si carea pretinse esmiterea unei comisiuni de 15 membri pentru compunerea unui proiept de adresa. Dupa multa vorba, la urma maioritata decise: ca se se insarcineze o comisiune de trei membri, *Ghiczy, Tisza* si *Várady*, pentru compunerea unui proiept de adresa, carea apoi, intr' un moment potrivit va avé a fi pasa pe mé's'a casei; er pana atunci se decise, ca membrii partitei se ice barbatosece parte la desbateri asup'a proieptelor de ieri, respeptive se protraga desbaterile, pentru ca se aiba temp comisiunea lor a gati proieptul amintit de adresa, er clubul a-l desbate si primí. —

In viit'oria mea corespundintia voui insirá gruparea deputatilor romani prin diferitele cluburi, carea pana acum inca nu e destul de pronunziata. —

De la diet'a Ungariei.

Pesta 29-le noemvre.

(+) Astadi a fost diu'a detemurita pentru desbaterea rescriptului din 17 l. c. — Galeriele casei reprezentantilor erau indeseuite de ascultatori, cari cu neastimperare acceptau inceperea desbaterilor, despre cari de vre o cateva dile se tot vorbesce ca vor fi fórté interesante.

Presedintele casei Szentiványi deschidind siedint'a, areta petitiunile insinuate cari se predara comisiunei pentru petitiuni, apoi lasá ca se se cetéscá epistol'a deputatului Maróthy din Satmare, carele se plange dietei cumca in lun'a lui August fá cercetat de nescé gendarmi, cari lu dechiarara de prinsonier din cause politice, — cu tóte ca n'au aflat la densul nici un obiect compromitoriu si in desiert a protestat ca nu póte fi prins fara invoirea dietei, i se facu cunoscut ca se se gate de a merge cu densii. Atunci el cerend vóia a trece in o chilia laterala, se departá si asié scapá, dar l'urmarira necontentit, deci se róga de presedintele casei ca se faca pasi la locurile mai innalte pentru inctarea acéstei urmariri. Presedintele spune ca numai de cat a grabit a face destul rogarei lui si a esoperat de la Majestatea Sa ordinatiunea pré gratiósá, ca poterea militarésca se incete de a intrevéni in astfel de casuri.

Se ceti apoi epistol'a deputatului Papp Pál din Heves, carele e tras in judecata din o cauza vechia inca de ne timpul absolutismului. Caus'a fiind cam complicata se decide ca se se tiparésca si apoi se se desbata in siedintia plenara.

Dupa acéste se aredicá deputatul Madarász de partid'a estrema stanga si depune pe mé's'a biroului casei o petitiune subserisa de mai multi preoti rom. catolici cari se róga ca diet'a se faca despusetiuni legali pentru insorarea preotilor catolici.

Acésta petitiune se primí cu aplause frenetice mai din tóte partile, s'a predat comisiunei respeptive.

Trecend apoi la ordinea dilei se cotesce motiunea lui Coloman Tisza, carele propune

se se aléga o comisiune de 15, carea se faca un proiept de adresa ca respuns la rescriptul din 17 in carea mai odata se se oéra reinfiintarea *continuitatei dreptului* (*jogfolytonosság*) magiar, si se se spuna ca panace nu se va intruce constitutiunea in tóca intregimeá ei, diet'a nu se póte lasá in desbaterca causelor comune, in fine se se promita indetulirea pretensiunilor *natiunalitatilor* colocutiórie.

Contra acéstei motiuni a partidei de stanga Franc. Deak ca primul corifeu al celei de drépt'a face o contra — motiune.

In acésta inca se cere continuitatea dreptului intreg intregatiu, si „*nemaaculat*“, prin urmare se se céra tot acele ce s'au cerut si pana acum'a in adrese. Aci despre *natiunalitati* nici ca e vórbá.

Mai departe tot Deak propune, ca de óra-ce comisiunea de 62 nu si-a potut face elaboratul in privint'a causelor comune, se lucre mai departe, ca se póta veni causele acéste la desbatere in siedintie publice si se se pronuntie diet'a asup'a acéstar'a si pana nu va intruce constitutiunea cu tóta continuitatea dreptului magiar.

Acéste motiuni se vor tipari si se vor desbate in siedint'a de sambeta in 1 dice. — Si asié a trebuit se se amano desbaterca rescriptelor, ce o acceptá publicul cu ataf'a sete.

Acum'a pe sambeta se acceptá dara dispuite fórté infocate, cáci partid'a stanga nu se va invoí ca diet'a se se atinga de causele comune pana ce nu se va, intruce constitutiunea intréga. Se póte intemplá si acéa — precum se aude — ca partid'a stanga se va reitiené si de la acéste desbateri si si-va spelá manele. Vom vedé — ce va fi.

Deschiderea si constituirea societatii de lectura a junimei romane de Oradea mare pentru anul scol. 1866/7.

Primind probe mai multe despre interesul viu, ce lu nutresec onoratul public catra societatea nóstra, grabim a acuitá intru catva acésta afectiune magulit'oria pentru noi, reproducend un act frumos si momentos din viét'a ei.

Junimea romana de la dreptari si din clas'a VII. si VIII. gimnasiale, la provocatiunea prealabila a Dluí conducatoriu, domineca in 18. novembro dupa médiadi la 4 óre, acurse plina de insufletira catra comeniul domestic la deschiderea societatii pre a. scol. 1866/7. Aci se adunara toti in corpore. Erá o bucuria a vedé sal'a seminariale, ce s'a dat spre dispusetiunea societatii, plina de tineri aprinsi de acelas zel de acóasi intentiune nobile, ca tot atati-a gladiatori virulenti, cari voese a si-probá poterile tenere pre terenul infforit al muselor, portand ficcare cu fala in sinul seu speranti'a de o victoria gloriósá.

Tinerimea érá adunata, conducatoriul si cuprindo locul, si cu evintele: „*Ve salut din inima, fratilor si Domnilor!*“ bineventand pre junii readunati, propune se se emita un'a comisiune spre a invitá pre Maria sa Domnul canonic

Ioan Papp supaveghiatoriu societatii, binevoésca a participá la actul de desch. Putine mominte dupa acéa vivate s'ogó vestira intrarea inaltului mentoriu.

Mari'a sa ocupá locul presidiale, si bucuria, ce se reflectá viu pre fati'a-i agratesce junimea adunata, esprimendu-si rea de a se vedé in medilocul ei la acésta, vitate si cu placere observéza, cumca n'a nici odata se fie fost reprezentata societá un numer ataf'a de mare; indemná pre mé se continue cu zel dreptiunea, ce au apú anii din urma, asigurandu-i despre sprigi si ajutorarea cea mai caldurósá din part. Un ce mangaiatoriu un ce mándru érá, cultá vocea venerabilei patron, carele inu si indemná, plin de amóre, plin de afec cum invetia un parinte pre fiii sei, — si cuventand cu unctiune inceputul lucrarié fragede, incheiá alocutiunea sa virila, érá mele petrunse ale multimei adunate esun in vivate entusiastice.

Acum pasiesce un june pre tribuna. Traila in numele membrilor veterani, se séza catra confratii sei, indemnandu-i, stá du-i si rogandu-i, se concera cu anima si fideli, se se lupte cu energiá si se nu tré flamar'a, sub carea s'au inrolat de voluntar pre Ddiu, cáci flamar'a e romana si pre de e scrisa cu litere de foc devis'a victiei ná „*cultura nationala*.“ — In fine aduce om cuvenit acelor bravi, cari conduc cu ataf'a re pasii nostri catra destin. Cuventul oratoru fá urmat de „*se víeze!*“ cordiali.

O voce nóua resuná apoi in sal'a adrii Damian Dragonescu, in numele brilor noi, esprime in termini frumosi fe rea, ce o sente aflandu-se in medilocul adunari splendide, a carei tendintia e ataf' marétiá, si ca póte in un moment atat de lemmel se céra amóre fratiésca de la de pentru confratii cei noi, cari au venit, se mana de consociere cu veteranii ei. Salg unanime de „*bine ati venit!*“ intempnara oratoriu.

Dupa finea acéstei cuventari, Maria supravighiatoriu parasi sal'a acompanya strigate: „*se traésca!*“

Acuma reie cuventul D. conducator si in firul cuventarii Reverendisimului D. pravighiatoriu, cu cuvinte caldurósé indetinerimea la lucrare neobisita si la armoná

Dora acéste. trecendu-se la ordinea lei, in inticlesul statutelor, urmá insera membrilor, al caror numer recés 58. numer cu adeverat surprindietoriu, ce pre mult la prosperarea societatii, presupua cu firmitate, cumca nici unul va fi atat de siu, cat se uite macar un minut, ca e a chiamarea sa, si ca negligerea ei va imp semnul de rusino pre fruntea sa. —

Se procese apoi la alegerea oficiali cari fura alesi tot prin achiamatiune; si me: a) Elia Traila, jurist in a. l. a notariu al corespandintielor; b) Nicolau Oneu studinte in clas'a 8. de notariu siedintielor; c) Nicolau Zigrea jur. in

FOISIORA.

Despre fantasmele cugetatorilor.

Se scie ca nalucile fantastice se ivesc mai ales persónelor cari se ocupa mai mult de lucrari spiretuali, cugetatórie, si spre norocire ele numai rari ori nu incunjura pre omul comun, pre care superstitiunea si nesciint'a lui póte l'ar aruncá in morb la vederea nalucilor.

Nalucile, nascute din seducerea poterei imaginatórie a omului, sunt vechie tocmá casi cunosciint'a omului de a-si imaginá. Tóte timpurile si-avura ómeni cari patimira intr' acésta.

Inca Ipocrate pominesce de atari individi, cari vedeau naluci si se spariu. Unii le vedeau d'á, alti nóptea, si éra erau caror'a li se iviau purure, se temeau tienendu-le de demoni voitóri de reu. Unii, mai ales femei, in urmarea acestor visuni, se si ucisera insisi.

Pre omul de litere si ingeniu, l'impinge la naluciri séu poterea productiunei lui spiretuali, séu lips'a miscarei fizice a corpului, comotiuni cum le numim, a caror'a lipsa influintiand in mod daunatoriu a supra corpului, contribue medilocit la seducerea imaginatiunei. Fantasmele sunt seduceri subiective ale mintii, fora alta insemnata de cat numai cea patologica, care une locuri inca lipsesce, de unde morbo-

sul remane scutit de ori ce frica de naluci, cari altmintre neci pot se-l sparié pre adevératul filosof, ei numai cate pre un om neprecept, mai vortos scutura pe superstitiosul.

Literatul C. Sterne din Weimar a scris un op sub titlul „*Istori'a nalucelor*“, in care culesc cateva casuri mai renumite in asta privintia.

Casul cel mai vechiu vorbesce despre un om carele mai multe dile a siedit in teatru, el sengur, in teatru gol, si-intipuiá ca vede o productiune dupa al'ta, grigiá cu mare atentiune la desvoltarea faptelor, apoi prin miscarile sale si prin aplause si-aretá placerea. Acest cas se vede a fi fost fórté cunoscut in vechimo, cáci Aristotele inca pominesce de el, adaugend ca ael om a fost din Abydos in Asi'a mica.

Romanii cei vechi cunosceau pré bine multe persóne cari vedeau naluci in tóte locurile, pre unde altor ómeni nu li se iviá nemica. Festu ni-i aréta pre acésta de nebuni, si-i numesce de larvati. Epicureii tienoau fantasmele de umbre ale corpurilor, si Cicero avu multa cértá cu acésti filosofi, a caror'a parero el n'o potea incuviintiá. Cicero se pare a fi fost cunoscut bine cu fantasmele, sciindu-le totodata ca ce sunt. „*Daca am imaginatiunea, casi cum asiu audí pe Tib. Gracu tienend cuventare la Capitol, casi cum l'asiu vedé culegend voturi pentru M. Octaviu, apoi io acésta o numesc imaginatiunea mintii.*“

Fiind ca epicureii tienoau fantasmele de umbre ale corpurilor ce le representa, deci intréba Cicero ca daca graiesc ei adevérul, de unde se póte splicá ca el si-intipuesce si atari persóne, cari n'au existat neci cand, d. e. pe Orfeu? Si intipuesce persóne cari tocm'a nu pot existe d. e. Chimera? Si-nalucesc cetati si fieri ce nu le-a vedit neci odata? Cum se póte ca acéa icóna se vina deloc cand o voiesce, se vina nechiamata, si chiar in mediul somnului? Mai pominesce Cicero de Tuditan, mosiul Fulvici (sotiei lui Antoniu) pre care se vede ca l'a cunoscut, si caruia i se aretau naluce.

Dintre invetiatií evului mediu, mai avut in fantasme a fost Ieronim Cardanu, profesor de matematica in Milanu (nas. 1501.) Acésta potea despune cu fantasmele dupa vóia sa propria, adeca si-intipuiá ce voia. Asié marturisesce el in opul seu „*De vita propria*“, in care intre altele, descrie din copilaria sa acéstea: „*Am vedit tipuri ce se naltia de jos de la patul meu, poni, animale, ómeni, orasie, ostiri inarmate, instruminte de batalia si de musica si alte asemenea, cari apoi despareau curand, pre cand se iviau altele si altele. Fiind ca ca copil me desfetam fórté in acésta, deci me intrebá odata mam'a intristata nu cumva vedí io ceva? Dar io, desí inca asié tener, sciam bine ca e o simpla intipuire seducatórie (portentum), denegam cu constantia, din temere ca nalucirea*

nu me va mai cercatá daca voui tradá secretu.

Altmintre nu mult adevér va fi gra acest profesor, cáci la alte ocazioni a dovéditá mai tare se interesá de vedí'a propria intre ai timpurarii sei, de cat de adevérul strict. Darre alta parte, numerósé esperiintie de mai taré sunt in consonantia cu marturisirile de sus, cat le potem crede pana ce nu contien ceva stn ordinariu. Cati ómeni de spiret avura de stea in copilarie!

Renumitul Pascal, care prin incordari mari a spiretului seu si-ruinaso sanetatea, ved purure langa scaunul seu un abis plin de l'i — si asta amagire, ori cum se siliá, nu si-o pletca devinge. Le Sage ni spune ca invetiati príncipe de Olivarez a morit de frica unei lucu, care nu-l paresiá neci nóptea, si desí care se convinsese de repetite ori ca nu estea ei e numai o sminta in poterea imaginatórie Hobbes nu potea fi nóptea fora de lumina, chilia, cáci altmintre vedeau naluci. Carol Lillier si invetiati din Genf vedeau (in stare deséfo) si fora presiune esterna) din cand in cand óceni, femei, paseri, carutie, casi s. a. acéste figuri se miscau in deselinite moduri, se apropiu, vé departau, une ori erau mai mari, de alta d. A mai mici, tóte casi in realitate. Covórale locutié sale se schimbau rapede, pe paréti vedu icóna nóue, de odata in loc de covóra si iedtin i se infatisiau numai paréti goi. Acéste fá si tasma facau a supra lui impressiunea casi culic

de cassariu; d) Ioanu Dunca, jur in a. 3. controlor; e) Ioanu Buteanu, studente cl. 8. de bibliotecariu; f) Iosifu Rodnicu, stud. in cl. 8. de tabelariu.

Mai departe vine pre tapet cestiunea almanacului. Cu bucuria se primesc incunoscintarea din partea Dlui conducatoriu, cumca parirea s'a pus degiá in lucrare.

DL V. Ranta Buticescu a trimis societati nostre un'a novela si opt poesii populare. Societatea primesc cu bucuria, retinend a filosof de densele la edarea almanacului, si cide a i se dá multiamita in scris si a se intrá între membri conlucratori ai societatii; gatierea conceptului se insarcina notariul cop. care va avé a l'presentá societatii in sientia venitoria.

D. conducatoriu solicitat de in florirea societati proiectéza infiintarea unei foisidre enciclopedice, ce va circula ca organ de comunitate a elaboratelor incurse la societate, eschisiv tra membri ei, si va aparé tot la dóuc temane. Propunerea aila imbracisare caldosa între membri, si indata se si aleg: Traila si Nicolau Oneu de redactori; pundictori, si juristii Avram Berlogia, Zecelau Zigrea, Damian Dragonescu, George Martinescu, Ausentiu Gaita si George Fejér de membri ai comisiunii redite. Redactorii vor avé a priveghiá asupra oror agendelor, si a purisá elaboratele demnde publicat.

Venind la cunoscintia placuta, cumca simul Domn supraveghiatoriu s'a redicat la maitate de abate, societatea si-tiene de detotia agreabila a salutá si a fericitá pre menul seu venerat in trépt'a cea noua; drept se alege un'a comisiune de dicec membri scopul acest'a, carea, dupa referarea factin siediint'a prosima, aduse de nou ascutea parintéscá din partea Mariei Sale despre patia si iubirea, ce o pastréza si o va par tot de una pentru societate, panace acénu va retaci de la calea misiunii sale.

Dat in Oradea mare, din siediint'a de chidero si constituire a societatii de leptura aimei romane pentru anul scol. 1866/7 data in 18 noiembrie a. e.

Ioanu Popfii m. p. Elia Traila m. p. Conducatoriu. notariu corespondint.

Romania.

Scrisóra Domnitorului catra primul seu istru, in privint'a neamesticului guvernsub nici o forma si cu nici un protest, in cirul afacerilor si lucrarilor electorali, a fost stat de seriósá pe cat a fost si importante ca istorie cu care in realitate s'a deschis era institutiionale in Romania.

Acést'a audim din tóte partile, acést'a vepana acum din corespondintiele nóstre de cate-va judecie, si acést'a putem atestá si ca marturi oculari in judetiul Vlasca.

Guvernul, nu a luat nici o parte, si de aici un incidente, nici un conflict n'a fost

realitati. Figurele nu vorbiau, neci n'a Lullin candva veri un scomot, neci a conat visionile cu realitatile. E de insemnat fillin n'a suferit nemica in corp, au ajuns asta de 92 de ani, purure a fost in posesi deplina a judecatii si memoriei sale.

Intre pertratarile academiei de Berolin se insemnata o intemplare din viet'a renului botanic Ion Gleditsch (+ 1786), decare se si Dr. Thiébault in opul seu despre fic IL Cand adeca Gleditsch, atunci prode filosofia la universitatea de Berolin, o dupa-médiadi se preumblá prin sala sietelor, nu spre putiena a sa uimire vedú un coltiu tipul lui Maupertiu fostului preate al academiei, la a carcia cadere contri- Voltaire, si care nu de mult repausase in ea. Naluc'a privitá drept spre el, erá atat tiara si curata, precum in viet'a sa se arel aci, in locul fostelor triumfe ale lui. Gleditsch, un om descept, trecú pre langa natura de téma, recunoscu ca e o efluintia de insemnetate a imaginatiunii lui, si so tami a o insemná in analele universitatii vedea despre poterea de imaginare.

Asemeno casuri intimpinara adese multi si in multe tipuri. Amintim inea de un fitiu din Berolin Federic Nicolai, o autori- timata pe terenul sciintielor intru inticles, si a beletristice. Din casul acestuia se aplicá totodata si cauzele corporali ale ace-

intrecetatenichiamatise-si cercete drepturile lor politico si comunale si intro agentii guvernului.

Póte, cu tot dreptul cuvent, ministrul Domnitorului se dica suveranului tierii. Pré Inaltiate Dómné! acést'a éste representatiunea terii! Déca toti cei ce ar fi fost bine se fie in adunari nu sunt la locurile lor culp'a nu póte fi a guvernul Mariei Tale; acést'a provine numai din luptele partitelor, numai din cabalele naturali in luptele electorali. Vacante vor se mai fie, si foteliile góle, putem sperá ca vor fi ocupate de aceia cari le merita. Pré Inaltiate Dómné! Astea sunt tóte partitele din tíera, tóte nuantiele chiar; sunt in fati'a tronului espuse la studic, spre adeverat'a cunoscintia a suveranului de diferitele eleminto cari compun poporul roman, de diferitele tendintie in societatea romana.

Acést'a este un adevér, si d. Ion Ghica a probat pana la capet ca a meritat alegerea Domnitorului si a executat dorintiele sale exprimate in scrisóra ce i s'a adresat.

Se traéscá Carol I care a aplicat pentru prima óra constitutionalismul in Romania! „Tromp. Cap.“

Statutele societatei pentru invetiatur'a poporului Roman.

CAPUL I

Scopul.

Art. I Societatea pentru invetiatur'a poporului roman are scop:

a. A propagá prin tóte medilócele putincióse invetiatur'a între Romani, fara deosebire de provincie, si a staruf ca instructiunea generala gratuita si obligatoriá se devina o realitate in Romania, asiá, ca se ajunga a nu mai fi roman fara se scie a cetí si a scrié; si

b. A conlucrá la desvoltarea educatiunici nationale;

1. Protegend scólele pe caile legale in contra ori carei mesuri lovitóre.

2. Cerend si activand prin staruintiele sale inmultirea si imbunatatirea scólelor.

3. Staruind din tóte puterile pentru esact'a punere in luorare a donatiunilor facute in favóra invetiaturei publice.

4. Aপরاند drepturile legitime ale corpului invetiatoriu, prin tóte medilócele legale.

5. Ajutand pe junii scolari lipsiti de medilóce, fara distinctiune de provincia romana.

6. Activand si incuragiand elaborarea de carti didactice, mai cu séma pentru scólele primare, cat mai multe, mai bune si mai pucin costatóre.

7. Staruind din tóte puterile pentru infiintarea de scóle profesionale romane pentru renascerea si in florirea comericiului si industrii nationale.

Si prin alte asemenea medilóce.

Art. II Societatea va avé denorma a pleca in lucrarile se de la ce este mai necesar si generale folositor.

stui morb. Dice insusi: „Fiind ca e fapta de importantia a vedé si a audí spirete, deci merita descriere cu atentiuone deplina. In cele din urma 10 lune ale anului 1780 am trecut prin deselinite casuri intristatóre, cari me pentrunsera fórté; deselinit din septemvre, se petrecura eveniminte neintrerupte cari mi casunara necadiuri amare. — Am fost dedat a lasá ca de dóua ori in an se mi se scura sange. Acést'a s'a intemplat mai pre urma in 9 jului, dar eu capetul anului n'am mai facut. Inea mai nainte avusem pre neaseptate o ametiela, ce medicul o atribui lipsei de operatiune a organismului din jos, ce se impedece prin siederca cea multa. De aceste greutati me vindecasem in decurs do trei ani, mai ales ajutara lipitorile. Estimp neci am intrebuintat lipitori, neci mi-am seurs sange.

„Erá la 24 faur 1791, cam 10 óre nainte de médiadi, sot'a mea cu al doile fiu al meu erau la mine ca se me mangaia. Deodata in departare cam de dicec pasi vedui pe repausatul meu fiu prim, care-mi fusese fórté iubit. L'aretaiu sotiei mele si o intrebaiu daca cumva nu-l vede si ea? Firesce ca ea nu vedea nemica, me luá in bratie spariata, si trimise la medic. Naluc'a remase cam un patraru de óra. In repaus adormfi puten, si credeau ca mi va fi mai bine, dar la 4 óre d. m. naluc'a veni érasí. Io eram sengur, si precum se intielege nepotendumi fi acést'a placut, mersei de spusei femeii me-

CAPULU II

Membrii societatii.

Art. III. Tot Romanul póte doveni membru al Societatii facend cerere si declaratiuni catra ori care sectiune a societatii, ca voiesce a fi membrul ei.

Sectiunea are dreptul a'l recunósce, romanend ca comitetul adunarei generale se-i dec la timp diplom'a cuvenita.

Societatea póte primi ca membri si pe profesorii din Romania, ce n'au inca naturalisatiunea.

Membrii minoreni n'au dreptul de vot de liberator.

Art. IV. Nu pot fi membrii societatei; a. Persónele condamnate si nereabilitate pentru vre un delict ordinariu si infamant.

b. Membrii corpului invetiatoriu pe drept departati din posturile lor pentru cauze de nemoralitate.

Art. V. Incetéza d'a fi membru societatii;

a. Membrul care se esclude din sinul ei prin votul a $\frac{2}{3}$ dia numerul membrilor sectiunei localitati din care face parte.

b. Membrul care nu respunde la timp cotisatiunea annale la care e obligat, dupa trei avertismente.

c. Membrul care in urm'a intrarei sale in societate a perdut calitatea de roman séu a cadit in categori'a de la liter'a a si b art. IV.

d. Membrul care acceptand o insaroinare din partea societatii, fara motiv aprobat de societate, n'a indeplinitu-o.

CAPULU III.

Organisarea.

Art. VI. Societatea pentru invetiatur'a poporului roman tine siediintio generale o data pe an in diversele orasie ale Romaniei; éra peste an ea lucréza:

a. Ca sectiune centrale cu resiediint'a in Bucuresci.

b. Ca sectiuni judetiene resiediintóre in capitalele de judetie.

Art. VII. Se declara constituita o sectiune judetiána a societatii indata ce in o localitate sunt resiediinti un minimum de 10 membri.

Art. VIII. Ori-care membru al societatii, este membru de drept al ori carei sectiuni. In localitatile insc unde numerul nu a permis constituirea unei sectiuni judetiáne, membrii isolati carii au dreptul a lucrá in ori care din sectiunile judetiéne, sunt totusi obligati a determiná sectiunea la care ordinar voiesce a lucrá, prin o prealabile declaratiune catra comitetul sectiunoi acelea.

Art. IX. Fie-care sectiune judetiána, facend parte din unul si acela si tot, va portá titlul „Societatea pentru invetiatur'a poporului roman sectiunea din judeciul (numele localitatiei.)

Art. X. Daca o sectiune recunósce pe o persóna ca membru, conform art. II si III, va face cunoscut sectiunoi centrale, si acést'a tuturor sectiunilor judecenc.

Art. XI. Sectiunea centrale se va declará

le. Dar naluc'a veni si aci, ca cand si cand desparea apoi éra se ivia. Catra 6 óre venira alte figure caletórie, diferitórie de cea d'antaia. Nalucirile se aretara purure trei séu patru óre dupa médiadi, pre timpul in care tocm'a incepea digestiunea. — Tipul celui mort nu mai veni dupa primele dile de intristare, dar veniau altele, cateva cunoscute, cele mai multe necunoscute. Intre tipurile ce mi se naluciau, erau mai multi dintre cei ví de cat dintre cei morti, apoi am observat ca persónele cu cari aveam de a face in tóte dilele, nu mi se iviau ca naluci. Nicolai s'a mantuit de acest morb prin intrebuintare de lipitori.

Acest morb a provocat mare interes pe timpurile acele. Literatii de pretotindene se ocupau de scrutari. Góthe in „Faust“ menise rola lui Nicolai sub numirea de Proktophantos. Dr. Ferriar lu facú cunoscut in Angli'a, unde gasira ca atari casuri nu sunt tocm'a rare. (Lectres on Demonologie and Witchcraft. London 1830.) Scott pominesce de un capitan, care cercetá pe un preot pre care-l gasi morbos, si retornand a casa, i se naluci preotul. Un om vedea in fie care di cum jocau nisce figure uniforme, la altul venia o naluca la fie care médiadi de-l lovia odata preste cap, si érasí erá unul care credeca ca spiretul familiare l'insotiesce in tóte locurile, une ori in tip de mátia, alta data facendu-se servitoriu. Altmintre darul de a vedé naluci, in tocm'a casí alte insusitati corporali

constituita pe data ce vor fi supsomnate aceste statute de 50 de membri.

CAPULU IV.

Compunerea sectiunilor.

Art. XII. Fie-care sectiune a societatii pentru invetiatur'a poporului roman, se compuno din:

a. Comitetul sectiunoi.

b. Membrii resiediintóri in orasiul unde este scaunul sectiunoi.

c. Membrii din localitati unde nu s'a potut constitui sectiunea, dupa declaratiunea lor: (art. VIII.)

Art. XIII. Sectiunea póte tiné siediintia ordinara si numai cu membrii de la liter'a a si b.

Art. XIV. Comitetul sectiunoi se alege prin majoritatea voturilor pe cate un an, de catra membrii resiediintóri si dintre ei.

Comitetul se compune din:

Un presiedinte

Unul séu mai multi vice-presiedinti

Secretari si cassariu.

Art. XV. Fie care sectiune va luá tóte mesurile necesarie pentru realizarea scopurilor societatei inlantrul judeciului seu, visitand dupa trebuintia prin membrii sei, scólele, sustinend si facend a se sustiné cauzele lor inaintea autoritatilor etc.

Art. XVI. Un regulament special, votat de fie care sectiune in parte, va determiná modul alegerei comitetului ei, cat si atributiunile acestuia.

CAPULU V.

Sectiunea din Bucuresci.

Art. XVII. Sectiunea din Bucuresci, fiind sectiunea judeciului Ilfov este totodata si organ al tutulor sectiunilor societatei in fati'a autoritatilor superióre din capital'a Romaniei.

Ca atare, acést'a sectiune se ocupa cu tóte afacerile ce intereséza in genere societatea si in speciale pe vre un'a din sectiuni dupa a lor cerere.

Tot sectiunea centrale din Bucuresci va fi organul societatei in relatiunile ei cu alte societati, dara mai cu deosebire cu societatile de preste Carpati.

Art. XVIII. Comitetele sectiunilor judetiene sunt obligate:

a. A trimite la sectiunea centrale la fie care trei lune cel pucin, relatiuni despro starea intereselor societatii;

b. A realizá fara intardiare tóte cererile ce'i adreséza sectiunea centrale.

Art. XIX. Spre a se ajutá in lucrarile sale, ca organ al societatei sectiunea din Bucuresci va poté trimite dupa trebuintia membrii visitori si aparatori in veri-ce judeciu; membrul acest'a ié parte de drept la lucrarilo societatei unde esto in misiune.

Art. XX. Sectiunea centrale publica in numele societatei un jurnal destinat a aperá cauzele si a sustiné scopurile ce-si propune societatea:

Acest jurnal se va sustiné cu medilócele sale proprie. Pentru primele dóuc luni va pri-

ori spiretuali, se pare a trece in creditate, asié Scott amintescé famili'a angla Dobie.

Desi toti cei ce vedeau fantasme, cunoscseau cauzele si insemnetatea, totusi adese ori abie erau in stare a-si invinoveti ochii de a magire.

Nicolai si Gleditsch nu se temeau de naluciri, de aceea nalucile ce li se ivira lor neci ca-si luara ustanéla a se imbracá in masce de morti, a face crimasuri s. a. Socrates, Flavius, Josephus, Plotin, Sinosius, Dion, Carera, Cardan sen. si jun. Beaumont si altii cari se credeau incunjurati de spirete familiari séu genie, vedeau mai ales ómeni intru imbracaminte de morti.

Profesorele L. de Baczko in Königsberg, carele orbise inea in al 22-lo an al vietiei sale, nu numai vedea fantóme, ci le audiá si vorbind, une ori le sentiá. Adese ori lu cupriunea o frica, mai vertos cand le audiá, pentru ca audiul face impressiune mai potinte de cat vediutul, fiind ca tonul si-are resonant'a chiar in peptul omului, deci petrunde in cele mai intime ale lui. Baczko audiá cuventari intregi, ce-l nelinisciau si-l spaimentau, dar nu si-a perdut neci cand judecat'a, si erá descept.

Nesmintit ca daca acci demonologi in opurile lor ar fi scrutat cati „bata-i crucea“ au vediut romanii, — ar fi potat face ramului lor un servitiu de multe ori mai mare.

mf de la societate o subventiune, care nu va trece peste 1500 lei. Venitul ce ar produce cu timpul f6i'a, va reveni societatei.

Redactiunea acestui jurnal se alege de asta data de membrii sectiunii centrale, si pe venitor se vor alege in adunarea generale a-nuala.

CAPULU IV.

Fondurile societatei.

Art. XXI. Fie care membru plateste inainte cate un sfantiu pe luna cotizatiune; se p6te platf ac6s'a cotizatiune cu luna, cu trimestrul s6u cu anul.

Art. XXII. La primirea diplomei de membru se raspunde doi sfanti, spelele tiparului.

Art. XXIII. Societatea primesce cu recunoscintia daruri, subventiuni, donatiuni etc. Cu acestea societatea va chibzu' a formá un fond speciale, al caruia numai venitul se va pot6 cheltuf.

Art. XXIV. Bugetul anuale al societatei se otarese de adunarea generale.

Pana la prim'a adunare generale, bugetul se intocmesce de catre fie care sectiune in parte.

Art. XXV. Sectiunea centrale va primi conform bugetului votat de adunarea generale, de la fie care sectiune judet6iana, ca subventiune, sumele necesare pentru spelele comune societatei.

Art. XXVI. Sectiunile judet6iene dau s6ma in fie care an adunarei generale de intrebuintiarea sumelor ce a strins.

CAPULU VII.

Sedintile generale.

Art. XXVII. Societatea se aduna in sedintie generale odata pe an, la timpul si in orasiul otarit de ea la adunarea din urma.

Mesurile locale necesare pentru instalarea adunarei se iau de sectiunea localitatii unde e convocata adunarea.

Art. XXVIII. Toti membrii societatei nepotend venf la adunare, adunarea este totusi constituita din majoritatea membrilor prezinti ai sectiunii din localitatea unde se tine adunarea, plus majoritatea delegatiunilor de la sectiunile judeciene.

Art. XXIX. Adunarea generale va elaborá regulamentul seu.

Dispoziti6n6, fi!

Art. XXX. Societatea se va considera constituita de indata ce vor fi constituite un minimum de diece sectiuni. Intardierea constituirii societatei, nu impiedica constituirea unei sectiuni in parte.

Art. XXXI. Prim'a adunare generale va fi in Bucuresci. Sectiunea centrale, dupa constituirea societatei conform art. XXX. conv6ca prim'a adunare, la epoc'a ce o va determiná dupa prealabila intielegere cu sectiunile constituite.

Art. XXXII. Numai adunarea generale pot6 modificá statutele acestei societati.

Articul I, inse nu se pot6 modificá nici de adunarea generale, fara a atinge insasi fiint'a acestei societati. „Romanul.“

Italia.

Imperat6s'a Franciei va plecá la Roma numai in cazul daca contielegerea cabinetului de Florenti'a cu curtoa papale nu va pot6 inaintá amesurat dorintiei Imperatului. Guvernul italian n'a statorit inca definitiv instructiunile cu cari va trimite pre Vegezzi la Roma, deci acest barbat de stat n'a plecat inca, si sunt smintite scirile unor diarie cari afirmau a-l fi vediat ac6 in cetatea eterna.

Scirile din Roma ou datul 25 l. c. ni spun cã despartimentul ultim al trupelor francesci, in 10 decembrie la 10 6re s6r'a se vor asiediá pe naie in Civitavecchia pentru a plecá catre Franci'a.

„L'Avenir national“ scie cã Pap'a si-a dat inveirea a reman6 in Rom'a, daca Itali'a si-va retrage declaratiunile cari pretind a luá Rom'a de capitale a regatului italian. In 8 decembrie Patriarcul va tien6 consistoriu, in care Piu IX va spune lunei cã ce venitoriu voiesce papatul se-si intemeeze.

Francia.

La Paris se asceptá ca Imperatul Massimilian se sos6sca de la Messicu inca joi'a trecuta, si se desbarce cu nai'a „Seine“ la Southampton in Angli'a. Desi sosirea nu s'a in-

templat inca, dar nimene nu se mai indoiesce despre ea, neci e cine se cr6da unei domintiri care se latise in dilele trecute in asta privintia, si dupa care Imperatul Massimilian ar fi luat 6rasi calea de la Vera-Cruce catre capitalea Messicului.

Organele guvernului francesc nu dau neci o deslucire despre t6te cate se petrec in fostul imperiu. Diariile nedependinti cer aplicatiuni, cele ale regimului se fac cã n'aud. Se intielege cã intre atari cercustantie opiniunea si spiretul public sunt alarmate, purcediend din presupunerea cã neci regimul n'are sciri Ceea ce mai putien se pot6 splicá e tacerea telegrafului transatlantic.

„T. Z.“ are informatiunea cã trebuie se fie cateva pers6ne cari sciu cu securitate despre int6rcerea lui Massimilian, cãci i se trimit epist6le catre Gibraltar.

Ce se atinge de legiunea austriaca din Messicu, ac6s'a, sáu mai bine dicend remasiti'a ei s'a impreunat cu legiunea franca numita straina, deci de acum'a nainte se va impartesi la s6rtea acesteia.

„J. d. Dbts“ basandu-se pe unele articole din diariile americane, afla cã cestiunea e in claritate, si adeca un comisariu al guvernului statelor unite americane arc se se puna in contielegere cu Juarez fostul presiedinte al republicei americane, pre cand Sherman un general din acele state se va contielege cu generalul franc Castelnan in privint'a retragerii trupelor francesci. Sherman e dupa Grant cel mai renumit general al republicei americane, cu t6te acestea presiedintele Johnson nu i-a incredintiat asta data neci o misiune militara, ci diplomatica, ma se crede cã asta pers6na ar fi poftita spre asta misiune chiar de catre guvernul Franciei. El nu va av6 se vina in neci o relatieune cu Imperatul Massimilian. — Aceste combinatiuni din „Dbts“ facura o impresiune buna la bursa.

Interventiunea activa a uniunei americane in fav6rea lui Juarez s'a si inceput. Trupele unioniste au ocupat Matamoros. Acum'a mai vine intrebarea daca candva trupele uniunei americane se vor mai retrage din Messicu.

Retornarea armatei francesci, e f6rto probabile cã nu va fi tare grabita, cãci nu demult dechiarase maresialul Bazaine cumca nu se pot6 intemplá mai nainte de d6ue ori trei luni. La t6ta intemplantia, cand se vor retrage francii va fi gat'a contielegerea cu noul guvern, cum arc se-si raspunda Messicu detoriile catre Franci'a.

„K. Z.“ din 30 nov. afirma: Imperatul Massimilian 9 opt primf depesi'a prima din Europa, merse s6r'a la Orizaba, si voi se retorne la Europ'a fora de a renunciá. Dupa sosirea generalului franc Castelnan, Massimilian si-propuse a nu retorná, amendoi avura conferintia in 5 nov.

VARIETATI.

= *Schimbari ministeriali.* Diariul francesc „L'Avenir national“ primesce din Viena o depesia privata ce afirma cã Beust si-imbia demisiunea pentru cazul daca ministeriul nu se va modificá in sens liberal. Se asceptá cav. de Schmerling si principele Auersperg in locul ddor Belcredi si Mailatu cari s'ar retrage. — Asta fama a mai fost odata, s'a demintit, acum'a o vedem de nou.

= *Iesutii in Moravi'a* nu vor capetá licentia a descalcá nicairi. Asi6 se ascura de t6te partile. In Prag'a inse se sustien.

= *Economia in bugetul statului.* „Frmdbl.“ intielege cã la contabilitate se vor face curund reforme mari, dupa cari vor urmá nu mai putien de 1,100 de pensiunari, prin ce bugetul statului s'ar usiorá in fie care an cate cu 800,000 fl.

= *Inarmari.* Am pomenit de alta data cã o comisiune militara e incredintata cu essaminarea armelor ce ar fi mai corespundit6rie se se introducea in armata, dupa cele patite in fat'a armelor prusesci. Ac6u comisiunea a adoptat puscele dupa sistem'a lui Ramington, cu cari intr'un minut se pot descarcá 12 impuscature. Fabric'a s'a si pus in lucrare. — Puscele cari sunt acum'a, fiind cã nu pot fi prefacute dupa Ramington, se vor strafarmá dupa sistem'a lui Lindner.

= *Furt de bunuri erariali.* Dupa lupt'a de la K6niggrätz, de la regimentul de infanteria Cesarevicu nr 61 s'au furat bagagiile, facendu-se dauna de 14—20,000 fl.

v. a. Investigatiunile de pana acum'a descoperira cã furii, dupa ce comisera crim'a o luara pe picior catre Viena. Cu continuarea investigatiunei e incredintiat tribunalul provinciale de K6niggrätz.

= *V. admiralul Tegethoff* va plecá din Viena catre Petropole, Svedia, Olandi'a, Liverpool si New-York. E de prisos a spune cã de la caletori'a lui se ascepta reforme in marin'a imp.

= Precum intieleg6 „Hon.“ o casa franca are comisiunea a cumperá in Ungari'a bunuri pana la patru mil6ne florini, pe s6m'a unui case domit6rie din Franci'a, a careia un ram s'ar asiediá cu locuinti'a in Ungari'a.

= Maj: Sa Imperat6s'a a primit un album adus prin ablegatul dietale din Marmati'a Gavriila Várady de la reuniunea pentru grigirea copiilor mici din Sigetul M. care reuniune p6rta numele Maj. Sale.

Nr. 554. Concurs.

Spre ocuparea postului invetiatoresc din Bazosiu inzestrat cu emolumintele anuale de: 80 fl. v. a., 2 jugere de aratura, 2 de liv6da, 3/4 jug. de gradina, 20 chible de grau, 20 chible de cucurdiu, 100 6 de sare, 100 6 de olisa, 25 6 de lumini, 10 stangeni de lemne, si cortel liber se deschide Concurs pana in 4 septemani de la antai'a publicare in „Albina“, pana cand doritorii de a cuprinde acest post sunt avisati a substerne inc6ce recursurile sale provideute cu Estrasul de botez, cu adeverintiele despre sciintiele absolute, despre portarea sa morala si politica, si despre servitiul de pana aci, adresate catre venerabilul Consistoriu Aradan.

Meletie Dreglici, m. p.

(3—3) distr. prot. si Inspect. scol. a Temis.

Concurs.

Pentru vacant'a Statijune a Brestovatiului. Emolumintele sunt: 30 fl. v., a. 10 meti grau, 10 cucurdiu, 1 juger aratura, 3 fenatiu, 3/4 gradina, 4 orgii de lemne.

Doritorii de a ocupá mentiunatul post invetiatoresc sunt indreptati recursurile sale, trebuincios instruate, si adresate catre vener. Con-

sistoriu diecesan din Arad pana in 6 Decem-

a. a. a le tramite le subscriul in Lipova.

Lipova 6 Noembrie 1866.

(3—3)

Ioanne Tieranu,

Dis. Prot. si Insp. Scol.

Cursurile din 30 novembre n. s6c.

(dupa aretare oficiale.)

	bani	me
Imprumutele de stat:		
Cele cu 5% in val. austr.	58.53	58.
„ „ contribu6ionali.	99.80	109.
„ „ n6ue in argint.	88.40	88.
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci). ..	77.75	77.
Cele nationali cu 5% (jan.)	66.60	66.
„ metalice cu 5%	57.50	57.
„ „ maiu—nov.	59.80	59.
„ „ 4 1/2% „	50.50	50.
„ „ 4% „	44.50	44.
„ „ 3% „	33.50	33.
Efepte de loteria:		
Sortile de stat din 1864.	74. —	74.
„ „ 1860 1/2 in cele intrege.	80.50	80.
„ „ „ 1/2 separata.	88.75	88.
„ „ 4% din 1854.	75. —	75.
„ „ din 1839, 1/2.	151.50	151.
„ banc6i ac6 credit.	128.50	128.
„ societ. vapor. dunarene cu 4% ..	81.50	81.
„ imprum. princip. Eszterházy á 40 fl.	—	—
„ „ Salm á „ ..	28. —	28.
„ „ cont. Palfy á „ ..	22. —	22.
„ „ princ. Clary á „ ..	24. —	24.
„ „ cont. St. Genois á „ ..	23.50	23.
„ „ princ. Windischgrätz á 20 ..	18. —	18.
„ „ cont. Waldstein á „ ..	19. —	19.
„ „ Keglévich á 10 ..	12. —	12.
Oblegatiuni desarcinat6re de pament:		
Cele din Ungaria.	72.25	72.
„ Banatul tem.	71.25	71.
„ Bucovina.	66.75	66.
„ Transilvania.	66.25	66.
Actiuni:		
A banc6i nationali.	712. —	712.
„ de credit.	151.30	151.
„ soont.	616. —	616.
„ anglo-austriace.	80.25	80.
A societatei vapor. dunar.	471. —	471.
„ „ Lloydulul.	178. —	178.
A drumului ferat de nord.	155.40	155.
„ „ stat.	203.80	203.
„ „ apus (Elisabeth) ..	131.50	131.
„ „ sud.	203.75	203.
„ „ langa Tisa.	147. —	147.
„ „ Lemberg-Czernowitz.	184.50	184.
Bani:		
Galbenii imperat6sci.	6.09	6.
Napoleond'ori.	10.26	10.
Friedrichsd'ori.	10.85	10.
Suverenii engl.	13. —	13.
Imperialii rusesci.	10.55	10.
Argintul.	127. —	127.

Lampe de petroleu

cu ce ma. eminenta constructiune. Fasonulu cel mai nou elegant cu cele mai moderate pretiuri de fabrica d'in prim c. r. priv.

fabrica de lampe de oleiu austriaca

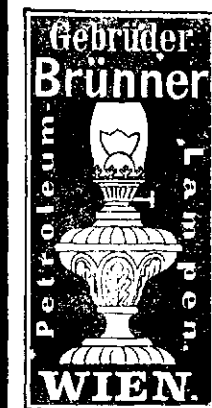
a firmei:

GEBRÜDER BRÜNNER

in Vien'a

Magazinulu: Cetate, Kártnerstrasse Nr. 46 Heinrichsho

Fabric'a: Mariahilf, Magdalenenstrasse Nr. 10.

Sticle cilindrice d'in cea mai buna calitate de iaga, prearse, in nege vinu nainte sub numirea: „cilindru de ph6nic (Ph6nix-Cylinder) provideute cu sem nostru B pecum si t6te objeptele de sticla ce se tinu de lamp.

Depositu de materii ardietorie pentru salonu d'in petreolu cum american si oleu solar in calitatea cea mai buna pentru cele mai moderate pri uri locale in transito-magazinul nostru. — Liste de pretiu si depingeri de lamp n6stre se tramit pofitorilor franco.

Fratii Brünnner.

Gottfried Ziegl

Fabricant de trasur

(carut6)

Landstrasse, Hauptstrasse Nr

in Viena

gatesce totfelul de trasure (caru gala, de siouse si de voiajui, dup delul cel mai nou, d'in calitatea terialul cel mai bun, cu pre cele mai moderate.

Doritorii de a se incuná despre modele si pretiu, se vor catra fabricant dea dreptul.

